

ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ ФАНИНИНГ ПРЕДМЕТИ, ОБЪЕКТИ, МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАЛАРИ

РЕЖА

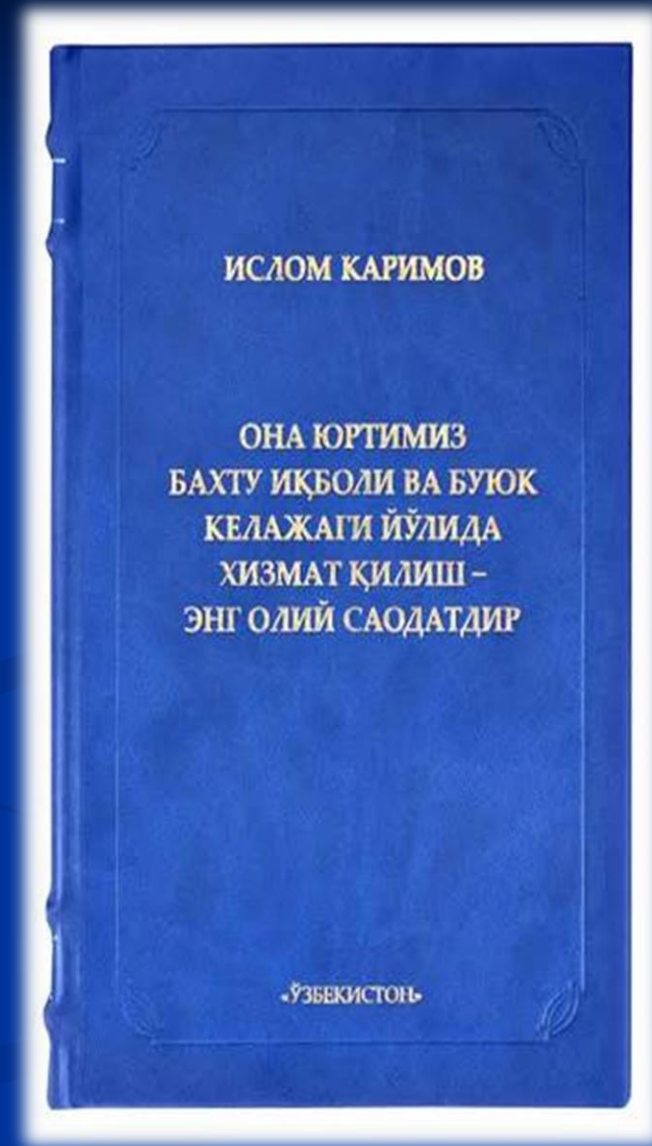
1. “Фуқаролик жамияти ” фанини ўрганишнинг зарурлиги, мақсади ва вазифаси.
2. “Фуқаролик жамияти ” фанининг предмети, объекти, услуби ҳамда унинг манбалари.
3. “Фуқаролик жамияти ” фанининг асосий тушунчалари, қонуниятлари ва унинг бошқа ижтимоий гуманитар фанлар орасида тутган ўрни.
4. Фанни ўрганишнинг муҳим аҳамияти.

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш

Биринчидан, бугун дунёда демократия, демократик жамият тўғрисида муайян мўътадиллашган илмий концепциялар ишлаб чиқилган. Уларда демократик жамиятнинг қиёфаси, асослари, яшаш ва ривожланишининг умумэътироф этилган қонуниятлари ҳамда унинг ҳар бир давлат, ҳалқнинг миллий-маънавий хусусиятлари билан боғлиқ жиҳатлари тобора кенг миқёсда ўз ифодасини топмоқда.

Бугунги кунга келиб дунёнинг **160** дан ортиқ давлатларида демократик тузумлар умумбашарий ва миллий қадрият сифатида қарор топгани эътироф этилмоқда.

Иккинчидан, Ўзбекистонда барпо этилаётган демократик жамият—унинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш, ўрганиш зарурати ҳам шу қонуният билан боғлиқдир. Ижтимоий-гуманитар ва ижтимоий-сиёсий фанлар қаторида унинг махсус фан сифатида ўқитилиши дунёдаги демократик ўзгаришлар билан боғлиқ умумий қонуний асосларга эга бўлгани боис уни ҳисобга олиш зарур. Ҳар бир мустақил мамлакат ўзининг тараққиёт йўлини ва қураётган жамиятни билишга, унинг қонуниятларини аниқлаб олишга алоҳида эҳтиёж сезади.

УЧУНЧИДАН Маълумки, ўтган XX асрнинг сўнгги ўн йиллиги дунё харитасида янги мустақил давлатларнинг пайдо бўлганлиги билан характерланади. «Улар ҳозирги тил билан айтганда, социалистик ўтмишга эга бўлган, Ўз сиёсий мустақиллигини тинч йўл билан қўлга киритган давлатлардир. Бу давлатлар мустақил ривожланиш ва ижтимоий муносабатларни янгилаш йўлига қадам қўйди». Ана шундай мустақил тараққиёт йўлига қадам қўйган давлатлар турли минтакаларда жойлашган бўлиб, улар Марказий Европанинг (5 та), Болтиқбўйи давлатларининг (3 та), Болгария ва Руминия, Ғарбий-Шарқий Европа мамлакатларининг (5 та), мустақил ҳамжамиятдаги давлатларнинг ғарбий қисмидан (4 та), Кавказорти давлатларидан (3 та) ва Марказий Осиё давлатларидан (5 та)ни ўз ичига олади. Ана шу мустақил тараққиёт йўлини танлаган вадунёдаги бошқа мамлакатлар орасида Ўз мавқеини мустаҳкамлашга интилаётган, тенглар орасида тенг бўлишга, жаҳон майдонида ўзига хос нуфузли ўринга эга бўлишга ҳаракат қилаётган давлатлардан бири Ўзбекистон Республикасидир.

«Мустақиллик, Ўзбекистон халқи ҳаётида янги тарихий даврни бошлаб берди. Ўз мустақиллигини, эркини қўлга киритган ҳар бир халқ ўз тараққиёт йўлини излайди, янги жамият бунёд этишда ўз андозасини ишлаб чиқишга ҳаракат қилади».

Каримов И.А. Ўзбекистон келажаги буюк давлат –Т.: Ўзбекистон, 1992., 35-бет.

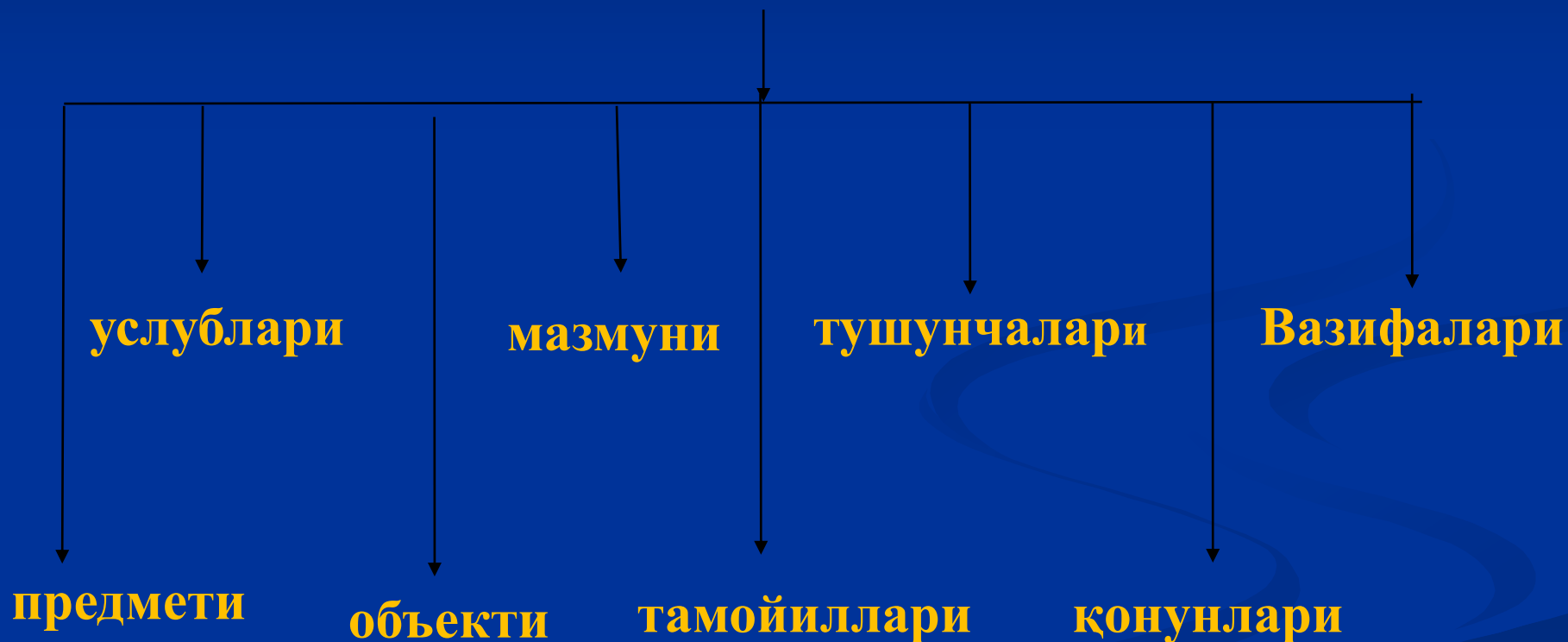
«Биз қурадиган жамият
Ўзбекистон халқининг
муносиб турмушини,
ҳуқуқлари ва
эркинликларини
кафолатлаши, миллий
қадриятларимиз ва
маданиятимиз қайта
тикланишини; инсоннинг
маънавий ахлоқий
баркамоллигини
таъминлаши керак».

Ислом Каримов

Фаннинг предмети ва объекти

. Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти фанининг предмети мамлакатда демократик жамиятнинг шаклланиши, фуқаролик жамияти қурилиши, қарор топиши ва амал қилишининг дунёда эътироф этилган умумбашарий ва миллий тамойилларига асосланади. Айни пайтда унинг ўзига хос ва мос хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда эркин, демократик, адолатли фуқаролик жамиятини қуриш йўллари ва қонуниятларини ўрганиш, бу фаннинг предмети ва объектини ташкил этади.

«Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти» фанининг асосий тузилмавий элементлари

Фаннинг ўрганиш услуби

- Услублари** Тажриба, қиёсий таҳлил, эмпирик социология ва илм- фаннинг бошқа замонавий услублари
- Вазифаси** Билиш, назарий, дунёқараш, тарбия, аксиологик, сафарбар этиш
- Мақсади** Кенг жамоатчиликни президентимиз асарларида илгари сурилган илмий тадқиқотлар билан таништириш ҳамда бу таълимотларни амалий ҳаётга тўғри қўллашни ўргатишдан, уларнинг истаклари тўла камолотга эришишларида ёрдам беришдан иборат

Фанни ўрганишнинг манбалари:

- 1. Фалсафий манбаларга:** демократик жамият ҳақидаги Ғарб, Шарқ ва ҳозирги замон фалсафасига асосланади.
- 2. Тарихий манбалар:** давлатларнинг пайдо бўлиши, ривожланиши, давлатлараро муносабатлар.
- 3. Дунёвий илдишларга эга:** илмий-маърифий, сиёсий, ижтимоий, маданий муносабатлар.
- 4. Диний манбалар:** Авесто (Зардуштларнинг муқаддас китоби), Қуръон (мусулмонларнинг)и Карим, Таврот (Яҳудийларнинг диний таълимоти ҳақидаги қонун), Инжил (носронийларнинг) муқаддас китоби ва ҳ.к.

5. Сиёсий манбалар: мустақиллик ҳақидаги қонунлар, Конституция (Асосий қонун).

6. Иқтисодий манбалар: бозор иқтисодиётига асосланган мулкчиликнинг хилма-хил шакллари.

7. Маънавий-маърифий манбалар: умумбашарий ва миллий, диний, ахлоқий қадриятлар ва ҳ.к.

8. Президент фармони, қарорлари, асарлари, Олий Мажлис қонунлари, Вазирлар Маҳкамаси қарорлари.

ФАН ҚОНУНИЯТЛАРИ

**Мамлакат ички
сиёсий, ижтимоий,
иқтисодий ва
маънавий ҳаётида
амал қиладиган
қонунлар**

- Жамият сиёсий, иқтисодий ҳаётини эркинлаштириш; жамиятни демократиялаш асосида фуқаролик жамиятини қуриш; сиёсий ва ижтимоий – иқтисодий, маданий маърифий ҳаёт муносабатлари; шахс, жамият ва давлат тизимида инсон манфаатининг устиворлиги

**Халқаро
муносабатларда
иқтисодий,
ижтимоий, сиёсий
ва маданий,
маърифий алоқалар
билан боғлиқ**

- Халқаро хавфсизлик ва ўзаро ишончининг ривожлантириш; халқаро ва давлатлараро ихтилофларни бартараф этишнинг сиёсий воситалари; Умумбашарий муаммоларни бартараф этишнинг сиёсий, иқтисодий, маданий йўллари; турли мамлакатлар, халқаро ва минтақавий ташкилотлар билан сиёсий, иқтисодий, маданий ҳамкорликни йўлга қўйиш ва ривожлантириш

Ўзбекистонда
демокрратик жамият
қуришнинг
ўзига хос қонунлари

Демократик жамият
қуришнинг миллий-
маънавий қадриятлар
билан
боғлиқлиги

Демократик жамият
қуришда миллий
хусусияларни ҳисобга

Ўзига хос хусусиятларни
Ўзбекистон иқтисодий,
маданий, сиёсий ҳаёти билан
алоқадорлиги қонуни

Ўзбекистонда демократик
жамият қуришнинг
умумбашарий
қонуниятлари

Ўзбекистонда демократик жамият қуриш назарияси ва амалиёти фани сиёсатининг бош мақсади — жамиятнинг фақат иқтисодий ёки маънавий-маърифий соҳасини ривожлантириш ва моддий, маънавий бойликларни тобора кўпроқ ишлаб чиқариш эмас, балки унинг беистисно барча соҳаларини тараққий эттириш ва мустаҳкам бир бутунлигини, хавфсизлигини, барқарорлигини, тинч-тотувлигини, осойишталигини таъминлашдан иборатдир.

Назарий **вазифаси:** ИЖТИМОЙ

муаммоларни бартараф этиш ва

жамиятнинг хавфсизлигини,

барқарорлигини таъминлаш ва

мустаҳкамлаш йўллари кўрсатиб бериш,

илмий асосланган оқилона дастурларни,

қонунларни, қарорларни ишлаб чиқишдир.

Бунда пала-партишликка йўл қўймаслик

керак. Шунингдек, сиёсат дастурлар,

қонунлар, қарорларни ишлаб чиқиш билан

бирга уларни қабул қилиш вазифасини ҳам

бажаради.

Ушбу фан сиёсатининг асосий амалий вазифаси — қабул қилинган дастурлар, қонунлар, қарорларни ҳаётда изчиллик, қатъият билан амалга ошириш, бутун жамиятни турли-туман иллатлардан, хасталиклардан тозалашдир. Чунки бу вазифа ижтимоий ҳаётда амалга оширилмас экан, унда жамиятнинг мустаҳкам хавфсизлигига, барқарорлигига, тинч-тотувлигига, бахт-соадатга эришиб бўлмайди.

**Эътиборингиз учун
рахмат!**

